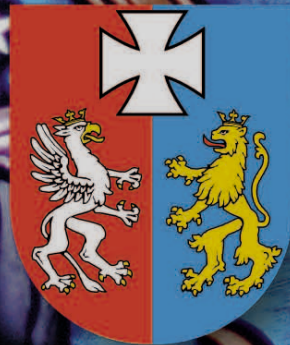

PODKARPACKI RZEGLAD

6/2013
(126) rok XIV
ISSN 1508-5082

SAMORZĄDOWY

**Podsumowanie pół roku pracy
zarządu województwa**

**Podkarpackie chce
współpracować z Miami**

**Pułkownik Łukasz Ciepliński
ma swój pomnik**

**Wmurowanie kamienia węgielnego
pod Muzeum im. Ulmów**

Marszałek Ortyl „Najbardziej wpływowym politykiem” 2013 roku

W Filharmonii Podkarpackiej odbyła się w listopadzie uroczysta gala, podczas której prestiżowy miesięcznik Vip Biznes&Styl przyznał swoje tradycyjne wyróżnienia dla najbardziej wpływowych osób Podkarpacia w 2013 roku. Marszałek województwa Władysław Ortyl został uhonorowany w kategorii VIP Polityka. Zwycięstwo w rankingu traktuję jako wyróżnienie, ale i zobowiązanie, tym bardziej, że marszałkiem województwa jestem dopiero od sześciu miesięcy. Swoją wpływowość jako polityka postrzegam w wymiarze merytorycznym. Samorząd dysponuje dużymi środkami budżetowymi, europejskimi, a ja jako marszałek mam wpływ na to, co będzie się działo w tym województwie w przyszłości i bardzo odpowiedzialnie podchodzę do tego zadania (...) – powiedział w wywiadzie dla VIP-a Władysław Ortyl. Po odebraniu statuetki marszałek ze sceny dziękował organizatorom plebiscytu, kapitule i wszystkim, którzy oddali na niego głos. W kategorii VIP Biznes zwyciężył Adam Góral Prezes Asseco Poland S.A, w kategorii VIP Kultura – Lucyna Mizera Lucyna Mizera, dyrektor Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli. Statuetką VIP Odkrycie Roku została uhonorowana dr nauk med. Aleksandra Wilczek-Banc, która w Rymanowie-Zdroju zorganizowała Podkarpackie Centrum Rehabilitacji Kardiologicznej „Polonia” – jeden z największych i najnowocześniejszych w kraju ośrodków przeznaczonych dla celów rehabilitacji pacjentów z chorobami układu krążenia.

MJP

O ochronie powietrza w Urzędzie Marszałkowskim

Samorządowcy różnych szczebli z całego Podkarpacia wzięli udział w zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski konferencji szkoleniowej, dotyczącej programów ochrony powietrza na terenie województwa podkarpackiego. Jej głównym tematem była kwestia działań podejmowanych w sytuacji przekroczeń stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w województwie podkarpackim. W konferencji, którą otworzył członek zarządu Tadeusz Pióro, uczestniczyli specjaliści zajmujący się na co dzień kwestiami ochrony środowiska z Departamentu Ochrony Środowiska UMWP, Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska. *Realizując obowiązki ustawowe Zarząd Województwa przygotował, a Sejmik Województwa uchwalił naprawcze programy ochrony powietrza dla: strefy podkarpackiej oraz dla strefy miasto Rzeszów. Można aktualnie powiedzieć, że wszystkie wymogi w tym zakresie zostały wypełnione. Istotne jest teraz aby wdrożyć do realizacji uchwały sejmiku, w szczególności dotyczące planów działań krótkoterminowych, które wymagają współdziałania wszystkich służb w województwie w tym przede wszystkim w ramach zarządzania kryzysowego* – podkreślił Tadeusz Pióro.

MJP

Zakończył się remont drogi

Ponad 42 miliony złotych kosztowała rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 877 na odcinku 12 km z Leżajska do granicy województw podkarpackiego i lubelskiego. 25 listopada w Starym Mieście oficjalnie oddano drogę do użytku. W uroczystości poświęcenia i oficjalnego otwarcia drogi uczestniczyli m.in. Członek Zarządu Województwa Bogdan Romaniuk, radny województwa podkarpackiego Stanisław Bartnik, Wójt Leżajska Krzysztof Sobejko, przewodniczący rady Gminy Dariusz Mędek oraz samorządowcy z ościennych gmin, przedstawiciele duchowieństwa, służb mundurowych, a także wykonawcy drogi. Wicemarszałek Bogdan Romaniuk gratulował wszystkim, którzy przyczynili się do powstania drogi, szczególnie radnym województwa podkarpackiego oraz samorządowcom z powiatu leżajskiego. Inwestycja rozpoczęta została w kwietniu 2012 roku. Wyremontowany 12 kilometrowy odcinek drogi zyskał całkowicie nową nawierzchnię i nową nośność, zwiększając nacisk z 8,6 tony na oś na 10 ton. Przebudowane zostały dwa mosty na rzece Żłota, co zwiększyło ich nośność do 50 ton i umożliwiło przejazd wszystkim pojazdom. Powstało 5 kilometrów nowych chodników, wyremontowanych zostało kolejnych 5. Wzdłuż drogi zostały utwardzone pobocza, powstały odwodnienia, przebudowane zostały zatoki autobusowe, powstała sygnalizacja świetlna oraz oświetlenie drogi. Droga ta – jako pierwsza spośród wojewódzkich – zyskała również podwójną porołatą cichą nawierzchnię. Na drogach wojewódzkich Podkarpacia wciąż trwają inne inwestycje. Jedną z nich jest przebudowa 19-kilometrowego odcinka ze Stalowej Woli do Zaklikowa. Wartość tych robót to 70 mln zł. Ponadto, prowadzone są prace na drodze Zagórz – Komańcza, gdzie nakładem 119 mln zł remontowany jest odcinek o długości 35 km.

MJP

Wicemistrzyni Europy z wizytą u marszałka

Marszałek Władysław Ortyl spotkał się z członkiniami rzeszowskiego zespołu tanecznego T-8, które powróciły z Mistrzostw Europy Show Dance w Sankt Petersburgu z ogromnymi sukcesami. Była to okazja do gratulacji, a jednocześnie do podziękowań za pomoc, jakiej Samorząd Województwa Podkarpackiego udzielił wspierając wyjazd zespołu do Rosji kwotą 10 tysięcy złotych. W spotkaniu uczestniczyły również wicedyrektor Miejskiego Domu Kultury Anna Gargała, choreograf i kierownik zespołu T – 8 Dorota Jandziś oraz Beata Płonka – przewodnicząca Rady Rodziców Młodzieżowego Domu Kultury w Rzeszowie. Zespół T – 8 na Mistrzostwach Europy Show Dance w Sankt Petersburgu zaprezentował wszystkie trzy grupy wiekowe i wszystkie odniosły sukces. Najmłodsze tancerki, występujące w kategorii do 11 lat zdobyły brązowy medal programem „Wiewiórek”. Juniorki, w kategorii od 12 do 15 lat choreografią „Potęga umysłu” wytańczyły tytuł II wicemistrza Europy i brą-

zowy medal. Srebrny medal i tytuł wicemistrzyni Europy wywalczyły z kolei dorosłe tancerki grupy T – 8. Teraz tancerki przygotowują się do Mistrzostw Świata w Niemczech.

MJP

Obchody Święta Niepodległości w Rzeszowie

Setki mieszkańców miasta, przedstawiciele władz wojewódzkich i samorządowych, parlamentarzyści, służby mundurowe oraz kombatanci wzięli udział w uroczystościach z okazji Święta Niepodległości. Samorząd województwa reprezentował marszałek Władysław Ortyl oraz Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Wojciech Buczak. Wojewódzkie obchody Święta Niepodległości rozpoczęły się mszą w Kościele Farnym. Po zakończeniu nabożeństwa uczestnicy przeszli na Plac Farny, gdzie pod pomnikiem płk. Leopolda Lisa-Kuli odbyła się główna część uroczystości. W słowach kierowanych do zgromadzonych Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl oraz Wojewoda Podkarpacki – Małgorzata Chomycz-Śmigielska przypomnieli o znaczeniu wartości patriotycznych we współczesnych czasach i znaczeniu pamięci o przeszłości naszej Ojczyzny. Marszałek przypomniał również, że obchodzimy nie tylko 95. rocznicę odzyskania niepodległości, ale także 150. rocznicę wybuchu powstania styczniowego, które możemy uważać za jedno z najbardziej dramatycznych wydarzeń w historii Polski. Po odczytaniu apelu pamięci i salwie honorowej, delegacje złożyły wiązanki pod pomnikiem płk. Lisa-Kuli. Wojewódzkie obchody Narodowego Święta niepodległości zakończyła uroczysta defilada pododdziałów honorowych.

MJP

Konferencja „Zagrożenia dla chronionego rynku pracy osób niepełnosprawnych w 2014 roku”

Celem konferencji, którą otworzył wicemarszałek Jan Burek, była prezentacja stanowisk oraz dyskusja na temat sytuacji pracodawców i osób niepełnosprawnych na Podkarpaciu, w związku ze złożonym przez Radę Ministrów RP projektem ustawy, która może negatywnie wpłynąć na zatrudnianie osób niepełnosprawnych. Organizatorem debaty był Samorząd Województwa Podkarpackiego i podkarpacki oddział Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych. Podczas spotkania przedsiębiorcy, parlamentarzyści, samorządowcy i niepełnosprawni dyskutowali o sytuacji na podkarpackim rynku pracy w kontekście propozycji zmian w systemie dofinansowań do wynagrodzeń osób niepełnosprawnych. W województwie podkarpackim liczba zakładów ze statusem chronionym w ciągu czterech ostatnich lat zmniejszyła się aż o 630 firm i ciągle spada, czego efektem jest zmniejszenie zatrudnienia liczby osób niepełnosprawnych. Powodem są sukcesywnie wprowadzane ograniczenia. W ciągu ostatnich lat zmniejszyły się dopłaty do pensji, podwyższono wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych, zlikwidowano ulgi i zaostrożono wymogi stawiane tym zakładom.

MJP

W NUMERZE

Zarząd podsumował pół roku pracy	2
Obradował sejmik	4
Pułkownik Łukasz Ciepłiński i jego żołnierze mają swój pomnik w Rzeszowie	6
Inicjatywy pro-społeczne na Podkarpaciu	8
W Markowej powstanie muzeum im. Ulmów	10
Podkarpackie chce ściśle współpracować z Miami	12
Innowacyjny biznes wyzwaniem gospodarczym Podkarpacia	13
Nowy blok operacyjny w Krośnie	14
O współpracy posko-chińskiej w Urzędzie Marszałkowskim	16
Sieć szerokopasmowa – umowa podpisana	17
Stypendia i nagrody „Nie zagubić talentu” – rozdane	18
Nocne czuwanie ze Stachurą w Bieszczadach	20

Podkarpacki Przegląd Samorządowy
Miesięcznik Samorządu Województwa Podkarpackiego

Wydawca:
Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
w Rzeszowie
Al. Łukasza Ciepłińskiego 4, 35-010 Rzeszów.
tel. 17 860 67 05, 17 860 67 62, faks: 17 850 17 81
pps@podkarpackie.pl
www.podkarpackie.pl

Redaktor naczelny: Tomasz Leyko
Redakcja zastrzega sobie prawo redagowania
i skracania nadesłanych tekstów.

Przygotowanie do druku i druk:
Drukarnia Biały Kruk, Białystok

Nakład: 1000 egzemplarzy

Zarząd podsumował pół roku pracy

Pod koniec listopada Zarząd Województwa Podkarpackiego podsumował pół roku swojej pracy. Marszałek Władysław Ortyl do najważniejszych osiągnięć zaliczył m.in. zakończenie prac nad Strategią Rozwoju Województwa oraz dokonanie naboru i opracowanie wstępnej listy przedsięwzięć kluczowych dla województwa. W konferencji wziął także udział Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego – Wojciech Buczak.

Marszałek wiele miejsca poświęcił zmianom, jakie nastąpiły w strukturze Urzędu Marszałkowskiego, która została dopasowana do realnych potrzeb, zapewniając urzędowi sprawne funkcjonowanie. Dzięki tym zmianom zmniejszyła się przede wszystkim liczba departamentów, a przez to dyrektorów, co dało realne oszczędności. Spadła także liczba skarg i wniosków, które wpływały do urzędu, co – zdaniem marszałka – jest efektem otwartości zarządu, transparentności i jeszcze lepszej pracy urzędników.

W imieniu zarządu marszałek pochwalił się także tym, że udało się zdobyć dodatkowe pieniądze m.in. na takie inwestycje jak Centrum Wystawienniczo-Kongresowe (16,5 mln zł), Onkematologia Dziecięca (6 mln zł), Muzeum im. Ulmów w Markowej (1 mln

zł) oraz na budowę Sieci Internetu Szerokopasmowego (20,5 mln zł).

Rozpoczęcie prac nad Kartą Dużej Rodziny, zakończenie formalnego procesu komunalizacji spółki „Uzdrowisko Horyniec”, wsparcie dla sieci dyspozytorni pogotowia kwotą miliona złotych, działania wspierające powstanie kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Rzeszowskim – to kolejne dokonania zarządu, o których mówił na konferencji marszałek Władysław Ortyl.

Podstawą do oceny naszej działalności jest bilans otwarcia, który sporządziliśmy w czerwcu tego roku. Z tego bilansu wynikają główne wnioski – mówił na konferencji marszałek, dodając – naszą troską i priorytetem od samego początku była i jest wstrzy-

żenie

mana certyfikacja. Sprawa się przedłuża i w moim odczuciu być może do końca roku powinna się zamknąć na czym nam bardzo zależy. Sytuacja związana z certyfikacją wywołała wzmożoną liczbę kontroli i jest to dla nas duży problem, musieliśmy przenieść pracowników z czynności bieżących do tych czynności kontrolnych.

Komisja Europejska wstrzymała przyjmowanie kolejnych wniosków o płatność okresową z EFRR, w odniesieniu do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego w związku z doniesieniami prasowymi o nieprawidłowościach przy podziale unijnych dotacji, przy zatrudnianiu w Urzędzie Marszałkowskim i organizacji delegacji służbowych, powodując tym samym, iż nie są przekazywane do KE poświadczenia i deklaracje wydatków obejmujące okres od 1 grudnia 2012 r.

Marszałek do braków i zaniechań poprzedniego zarządu zaliczył także opóźnienia w pracach nad aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa, a także to, że nie został przeprowadzony nabór projektów kluczowych. Brak inicjatyw, aby zmienić niekorzystne zapisy w programach krajowych np. w programie Polska Wschodnia, to kolejny zarzut pod adresem poprzedniego zarządu. Marszałek skrytykował również rozbudowaną do granic możliwości strukturę, niezrozumiałą politykę kadrową i płacową, a także brak podwyżek w urzędzie. Do listy zaniechań marszałek dołączył także brak zabiegów o dodatkowe środki z budżetu państwa, widoczne słabości systemu

kontroli i brak elektronicznego obiegu dokumentów.

Obecny na konferencji Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Wojciech Buczak podsumował z kolei pracę sejmiku, mówiąc, że stara się, aby radni wszystkich klubów włączali się w działania na rzecz województwa. Przewodniczący podkreślił, że choć marszałek nie jest radnym bardzo szybko wdrożył się we wszystkie kwestie dotyczące urzędu, a dzięki dobremu przygotowaniu merytorycznemu udało się zrealizować wiele ważnych zadań, jak np. przyjęcie Strategii Rozwoju Województwa.

Mogę powiedzieć po tych kilku miesiącach, że udało się wiele zro-

bić. Komisje działają sprawnie i pod tym względem nie jest gorzej, a wręcz jest lepiej jeśli chodzi o funkcjonowanie samorządu województwa. I tak być powinno, że samorząd, radni współpracują z zarządem i to wszyscy. Apelujemy do radnych opozycji, aby współpracowali na rzecz rozwoju regionu, a na tym wszyscy zyskają i radni i mieszkańcy województwa – powiedział Wojciech Buczak.

Do kwestii dotyczących służby zdrowia odniósł się na konferencji Tadeusz Pióro, który zwrócił uwagę na to, że poprzedni zarząd podjął decyzje dotyczące inwestycji nieadekwatne do potrzeb mieszkańców regionu. Jako przykład podał za duży blok operacyjny w krośnieńskim szpitalu. Mówił także o tym, że poprzednicy niedoszacowali pewne inwestycje – jak np. onkohematologię dziecięcą, a także nie starali się szukać na nie pieniędzy w ramach funduszy unijnych.

O niedoszacowaniu inwestycji przez poprzedni zarząd mówił również członek zarządu Bogdan Romaniuk – odpowiedzialny m.in. za transport i infrastrukturę. Jako przykład podał projekt „Trasy Rowerowe w Polsce Wschodniej”, a także niedoszacowanie inwestycji dotyczących przebudowy dróg wojewódzkich.

Obradował sejmik

Pierwsze czytanie budżetu samorządu województwa na 2014 rok, projekt Regionalnego Programu Operacyjnego, a także przyjęcie stanowisk w sprawie zmian w tak zwanym janosikowym – to główne punkty listopadowej sesji Sejmiku Województwa. Projekt przyszłorocznego budżetu przedstawił radnym marszałek Władysław Ortyl.

Projekt budżetu zakłada, że wydatki samorządu województwa będą się w przyszłym roku kształtować na poziomie 1.443.644 tys. zł, a dochody wyniosą 1.406.949 tys. zł. Deficyt ma wynieść niecałe 37 mln. złotych. Marszałek Władysław Ortyl przedstawiając projekt budżetu podkreślał, że kwoty wydatków i dochodów zostały oszacowane realistycz-

nie, a budżet został skonstruowany z myślą o wyzwaniach, jakie czekają województwo.

Ten budżet jest głównie budżetem przygotowującym nas do przyszłej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Musimy przygotować się co do dokumentacji jeżeli chodzi o inwestycje i projekty, musimy te projekty pogrupować, musimy poszukać jakiejś

większej logiki projektowej. Popatrzeć na to czy jakieś projekty mogłyby mieć finansowanie z programów krajowych. No i przede wszystkim musimy gromadzić środki – mówił marszałek Władysław Ortyl.

Największe kwoty w przyszłorocznym budżecie zostały zaplanowane na transport i łączność, informatykę, administrację publiczną oraz rolnictwo i łowiectwo. W budżecie pojawiły się też nowe rozwiązania, których do tej pory nie było.

Aby przygotować się jak najlepiej do możliwości, jakie niesie ze sobą nowa perspektywa finansowa utworzono w projekcie budżetu rezerwę celową na uzupełnienie wkładu własnego

w przyszłych projektach inwestycyjnych. Jest to kwota ponad 11 mln złotych – mówił marszałek.

Choć radni opozycji mieli uwagi do projektu po debacie marszałek powiedział jednak, że jest zadowolony z dyskusji, gdyż zostało poruszonych wiele ważnych, merytorycznych kwestii. Kolejne, drugie czytanie budżetu zaplanowano na sesję grudniową.

Kolejnym, ważnym tematem na sesji, któremu towarzyszyła długa dyskusja, był projekt Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Najwięcej pytań radni mieli w kwestii tak zwanych Miejskich Obszarów Funkcjonalnych, gdyż po raz pierwszy zostały przedstawione propozycje podziału pieniędzy, które mogą trafić do tych obszarów na realizację zintegrowanych inwestycji terytorialnych.

To jest bardzo ważna, ale i trudna kwestia, gdyż poprzez MOF-y wyróżniamy niektóre tereny, dajemy im trochę łatwiejszy dostęp do pieniędzy, stąd pozostałe obszary mogą się czuć pokrzywdzone, ale to nie jest tak do końca. Myślę, że im więcej będziemy rozmawiać o Miejskich Obszarach Terytorialnych, poszerzając wiedzę w tym temacie uzyskamy akceptację wszystkich zainteresowanych stron – powiedział marszałek Ortyl.

Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 będzie się znacznie różnił od obecnego. Przede wszystkim

tym, że Komisja Europejska stworzyła katalog celów tematycznych w obrębie którego regiony mogą się poruszać. Podkarpackie będzie mieć **osiem osi merytorycznych** i jedną na pomoc techniczną.

W nowej perspektywie otrzymaliśmy pewne warunki brzegowe, które musimy spełnić. Mamy nie tylko limit środków, ale też wytyczne, jak te środki należy ułożyć, na jakie obszary je przekazać. Komisja Europejska stworzyła zamknięty katalog 11 celów tematycznych w obrębie, których możemy się poruszać – tłumaczyła Marta Matczyńska – dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego.

Radni przyjęli także dwa stanowiska. W pierwszym sprzeciwili się decyzji posłów, którzy pod koniec listopada zmienili korzystny dla samorządów wojewódzkich sposób przyznawania subwencji regionalnych tzw. janosikowe. Drugie stanowisko dotyczyło postulowanych zmian w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Stanowiska te były jednymi z wielu, jakie przyjęły inne województwa oraz Konwent Marszałków. Ostatecznie – w połowie grudnia – parlamentarzyści wycofali się z niekorzystnych dla samorządów województw zmian w janosikowym.

Pułkownik Łukasz Ciepłiński i jego żołnierze ma ją swój pomnik w Rzeszowie

Odbiorą mi tylko życie. A to nie najważniejsze. Cieszę się, że będę zamordowany jako katolik za katolicką wiarę świętą, jako Polak za Polskę niepodległą i szczęśliwą, jako człowiek za prawdę i sprawiedliwość. Wierzę dziś bardziej niż kiedykolwiek, że idea Chrystusowa zwycięży i Polska wolność odzyska.

Te słowa pułkownik Łukasz Ciepłiński napisał na początku 1951 roku w więzieniu mokotowskim, czekając na wykonanie wyroku. Tym wyrokiem była pięciokrotna kara śmierci. 1 marca 1951 roku on i 6 członków IV Zarządu Głównego podziemnej organizacji niepodległościowej „Wolność i Niezawisłość” zostało straconych. 17 listopada br. pomnik oddający hołd Żołnierzom Wyklętym został uroczystie odsłonięty w Rzeszowie. *Pomnik ten jest darem wielu ludzi dla ludzi i jest on o ludziach, którzy walczyli, aby godność ludzka była przywrócona* – powiedział w czasie uroczystości Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego Wojciech Buczak, prezes Komitetu Budowy Pomnika płk. Łukasza Ciepłińskiego w Rzeszowie. Monument upamiętniający legendarną postać wojennej i powojennej konspiracji niepodległościowej płk. Łukasza Ciepłińskiego oraz jego współpracowników z IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” stanął przy alei noszącej imię pułkownika. W uroczystości odsłonięcia pomnika uczestniczyli członkowie rodzin działaczy Zrzeszenia „Wolności i Niezawisłość”, kombatanci, biskupi, parlamentarzyści, członkowie zarządu województwa,

radni sejmiku, samorządowcy, przedstawiciele władz państwowych, ofiarodawcy budowy pomnika, wojsko oraz młodzież.

Niezwykle przejmującym doświadczeniem była dla mnie lektura więzennych grypsów, które pisał w celi śmierci. Grypsy te przedarły się przez mury więzienia, przez mury zła komunistycznego imperium nienawiści. Są one pełne wiary w Boga, miłości do bliskich i bezgranicznego oddania idealom. Są to słowa człowieka, który dobrze wie, że czeka na śmierć, ale śmierci się nie boi. Wręcz przeciwnie, mówi – „Odbiorą mi tylko życie. A to nie najważniejsze”. To wyznanie przenikliwie brzmi i zostaje na zawsze w pamięci. Te grypsy i zawarte w nich słowa są swoistym testamentem, głosem zza grobu, który ukazuje wielkość człowieka. Temu człowiekowi Bóg i ideały towarzyszą w każdej chwili, a on pomimo katowania, bólu, bestialskiego poniżania czy świadomości rychłej śmierci bezgranicznie oddaje się „Ojczyźnie, Narodowi Polskiemu oraz Matce Bożej” – powiedział w swym wystąpieniu marszałek Władysław Ortyl. Łukasz Ciepłiński to nietuzinkowa postać okupacji niemieckiej i sowieckiej, żołnierz w 1939 roku odznaczony kry-

żem *Virtuti Militari*, wybitny organizator struktur Związku Walki Zbrojnej, a później Armii Krajowej, komendant Delegatury Sił Zbrojnych w Krakowie, prezes ostatniego Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Do tej pory nie odnaleziono miejsca, gdzie pochowano Ciepłińskiego i jego podkomendnych. Uroczystego odsłonięcia poszczególnych części pomnika dokonali wspólnie ksiądz infułat Józef Sondej – kapelan Armii Krajowej i rówieśnik Łukasza Ciepłińskiego wraz z rodzinami żołnierzy IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolności i Niezawisłość” oraz przedstawicielami fundatorów. Bliscy Żołnierzy Wyklętych nie ukrywają, że odsłonięcie pomnika to dla nich symboliczna chwila. *Tu jest popiersie mojego ojca. Całe życie spędziłam nie wiedząc gdzie ojciec jest, gdzie jest pochowany, z mamą która całe życie chorowała. To nie było odległe wydarzenie, które minęło, dla nas to było coś co trwało latami, do dziś. Teraz mam chociaż miejsce, gdzie mogę do ojca przyjść na Zaduszki bo jego grobu wciąż nie odnaleziono* – mówi Anna Nowakowska, córka kapitana Józefa Rzepki.

Na tę uroczystość czekaliśmy tyle lat, żeby można było tych ludzi doce-

nić. To jest bardzo ważne dla rodzin, ale chcemy, aby było ważne także dla młodego pokolenia, bo w ten sposób przekazujemy naszą historię – dodaje członek Franciszek Bochnak, członek rodziny porucznika Karola Chmiela.

Pomnik Żołnierzy Wyklętych składa się z kilku współistniejących elementów – odlanej w brązie trzymetrowej postaci pułkownika Cieplińskiego, grypsu pisanego w więzieniu oraz popiersi upamiętniających sześciu członków IV Zarządu WIN, którzy zginęli wraz z Cieplińskim: Adama Lazarowicza, Franciszka Błażeja, Józefa Batorego, Karola Chmiela, Mieczysława Kawałca i Józefa Rzepki.

Byłem świadkiem tamtych wydarzeń, byłem na ich procesie. Gdyby mi ktoś powiedział, że coś takiego mogło się wydarzyć 5 lat po zakończeniu wojny, odzyskaniu przez Polskę niepodległości, to ja bym nigdy w to nie

uwierzył, gdybym sam tego nie oglądał. Całym swoim życiem staram się dawać o tym świadectwo – przypomina wzruszony Franciszek Batory, brat kapitana Józefa Batorego.

Idea budowy w Rzeszowie pomnika upamiętniającego płk. Cieplińskiego zrodziła się w 2008 roku. Podjęło ją stowarzyszenie Komitet Budowy Pomnika ppłk. Łukasza Cieplińskiego, na czele którego stanął Wojciech Buczak – działacz Solidarności, obecnie Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego. Pomnik powstał dzięki wsparciu wielu fundatorów – prywatnych firm, miasta Rzeszowa, Województwa Podkarpackiego, kombatanatów, instytucji. *Wsparcie może nie największe finansowo, ale z pewnością najbardziej znaczące to wsparcie od zwykłych ludzi, którzy dowiedziawszy się, że powstała taka idea w ramach zbiórki publicznej przekazy-*

wali swoje datki – zaznacza przewodniczący Andrzej Buczak.

Uroczystości z okazji odsłonięcia pomnika kontynuowane były w Filharmonii Podkarpackiej. To tu wręczono zostały awanse na wyższe stopnie oficerskie przyznane przez Ministra Obrony Narodowej pośmiertnie dowódcy i członkom IV Zarządu WIN. Odebrali je członkowie rodzin Żołnierzy Wyklętych.

Fundatorzy i ofiarodawcy pomnika zostali uhonorowani pamiątkowymi plakietami z wizerunkiem monumentu. Uroczystości w Rzeszowie zakończył koncert w hołdzie Żołnierzom Wyklętym.

Inicjatywy pro-społeczne na Podkarpaciu

Przedstawiciele podkarpackich samorządów i organizacji społecznych podczas sympozjum w Łąncucie odbywającego się w ramach IV Dni Kultury Solidarności podpisali „Deklarację Łąncucką” inaugurującą działalność Konwencji Podkarpackiej. Konwencja ma na celu stworzenie Podkarpackiej Strategii Rozwoju Społecznego, która zostanie oparta na ustanowionej w 2009 roku w Krakowie „Karcie Solidarności”. Strategia ma być skutecznym narzędziem formowania postawy solidarności w społeczeństwie oraz będzie receptą na budowę społeczeństwa w myśl idei wspólnoty obywateli, jako osób wolnych, gotowych do wzięcia odpowiedzialności za swój los oraz za dobro Rzeczypospolitej.

My uczestnicy dzisiejszego sympozjum w Łąncucie podzielamy przekonanie, że Podkarpacie jest ważnym, regionem nie tylko w wymiarze gospodarczym, społecznym i kulturalnym, lecz jest również depozytariuszem wielkiego duchowego i historycznego dziedzictwa, wyróżnione wyjątkowo cennym bogactwem kultury materialnej i niematerialnej, z których dziś dane jest nam korzystać. Jednak, aby go nie zatracić, w trosce o jego poszanowanie i rozwój, należy poszukiwać nowych rozwiązań w zakresie zarządzania sprawami publicznymi w tej materii zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym – tymi słowami rozpoczyna się tekst „Deklaracji Łąncuckiej” powołującej Konwencję Podkarpacką.

Obecny na sympozjum Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl powiedział – *Świat, w dobie XXI wieku dynamicznie się zmienia, a wraz z nim zmienia-*

ją się także regiony i nasze Małe Ojczyzny. Zmiany te zachodzą niemal w każdej płaszczyźnie życia społecznego i nie omijają także społeczności Podkarpacia. Dlatego inaugurując dziś Konwencję Podkarpacką oraz Program Kultury Pamięci – Tożsamość Podkarpacia; Brama Kresów, wychodzimy na przeciw wielkim zmianom cywilizacyjnym. Dajemy tym samym sygnał, że jesteśmy dobrze przygotowani, aby świadomie podjąć stojące przed nami wyzwania. Wierzę, że nasza aktywność w tej materii już wkrótce przełoży się na poprawę jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń Polaków – mieszkańców Podkarpacia.

„Deklaracja Łąncucka” inaugurowała także program Kultury Pamięci – Tożsamość Podkarpacia; Brama Kresów, który jest ukierunkowany na kultywowanie dziedzictwa dawnej Rzeczypospolitej. W ramach programu będą

podejmowane działania edukacyjne na skalę międzynarodową, by umożliwić spotkanie i budowę wspólnoty tożsamości zwłaszcza młodemu pokoleniu. Podmiotem koordynującym i integrującym działania w tym zakresie będzie nowa instytucja kultury – „Muzeum Dziedzictwa Kresów”.

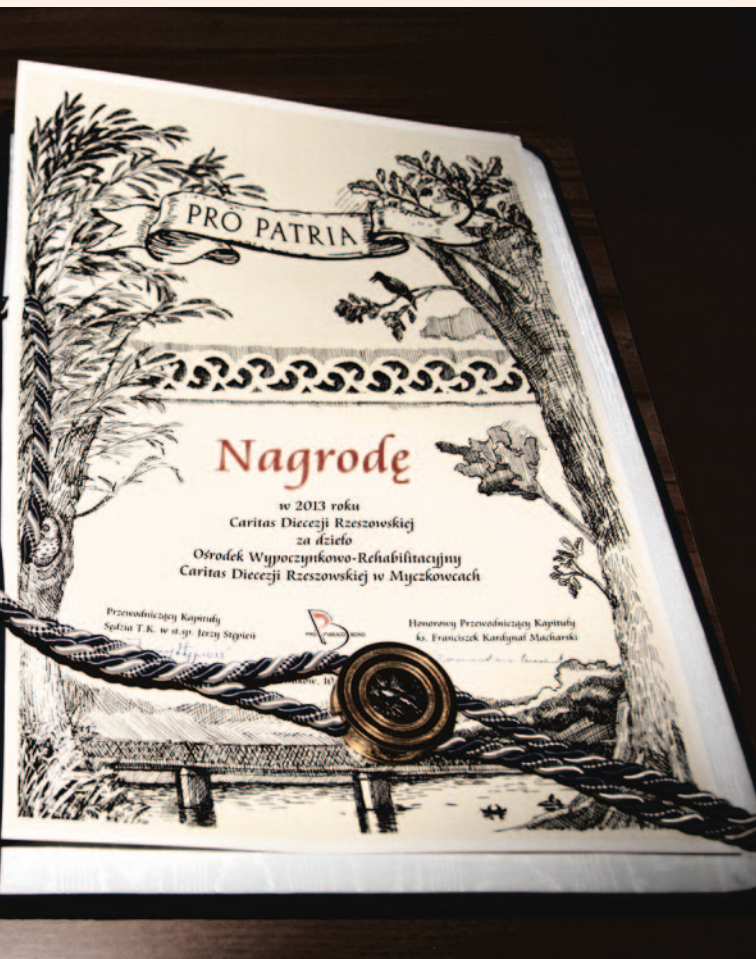
Podpisanie „Deklaracji Łańcuckiej” odbyło się w ramach IV Dni Kultury Solidarności, które stanowią coroczny cykl wydarzeń o charakterze festiwalu społecznego; spotkań obywatelskich, prezentacji artystycznych, koncertów, wystaw, seminariów programowych, czy debat. Dni Kultury Solidarności rozpoczęły się 17 października w Krakowie (ustanowiony przez ONZ dzień walki z ubóstwem) a zakończą się 10 grudnia w Warszawie (międzynarodowy dzień praw człowieka).

Podpisanie „Deklaracji Łańcuckiej” było poprzedzone wcześniejszą debatą poświęconą twórczej przedsiębiorczości w rozwoju społecznej gospodarki Podkarpacia, która odbyła się w Myczkowcach. Marszałek Władysław Ortyl wskazywał m.in. na rolę Karty Solidarności w równoważeniu rozwoju Podkarpacia – *Idee wynikające z poczucia obowiązku wobec kraju i obywateli mieszczą się w formule Karty Solidarności, jako formy mobilizowania społeczeństwa obywatelskiego na rzecz działań prorozwojowych. [...] Działalność instytucji pozarządowych oparta o twórczą przedsiębiorczość wpisuje się w Strategię Rozwoju Województwa – Podkarpackie 2020. Przygotowując strategię mieliśmy na uwadze równoważenie rozwoju województwa w różnych obszarach. Kar-*

ta Solidarności i twórcza przedsiębiorczość z kolei pomagają w równoważeniu tego rozwoju. Na Podkarpaciu funkcjonuje wiele instytucji pozarządowych, które są rozłożone równomiernie w całym województwie, są one zatem ważnym elementem rozwoju Podkarpacia.

Debatą w Myczkowcach była częścią szerszej dyskusji prowadzącej do powstania strategii rozwoju twórczej przedsiębiorczości w województwie podkarpackim realizowanej w ramach i na podstawie Karty Solidarności. Tworzona jest w ten sposób inicjatywa, której koordynatorem jest Instytut Przestrzeni Obywatelskiej Pro Publico Bono, a zapraszani do niej są laureaci Nagrody Pro Publico Bono z Podkarpacia, ale także przedstawiciele partnerstw budowanych wraz z Fundacją Pomocy Wzajemnej Barka na rzecz gospodarki solidarnej i kultury pamięci oraz wszyscy zainteresowani.

W Markowej powstanie Muzeum im. Ulmów

W Markowej odbyła się uroczystość wmurowania kamienia węglanego pod budowę Muzeum Polaków Ratujących Żydów im. Rodziny Ulmów. Kamień poświęcił w Rzymie podczas audiencji ogólnej papież Franciszek. Powstające w Markowej muzeum ma upamiętniać wszystkich mieszkańców Podkarpacia, którzy w czasie wojny pomagali ratować Żydów.

Uroczystość rozpoczęła się złożeniem kwiatów na grobie rodziny Ulmów. Na cmentarzu marszałkowi oraz pozostałym członkom zarządu towarzyszył m.in. wicemarszałek Sejmu Marek Kuchciński. Po krótkiej modlitwie na cmentarzu wszyscy udali się do miejscowego kościoła parafialnego na mszę, której przewodniczył abp Józef Michalik. Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski mówił, że powinniśmy mieć wielki szacunek dla tego co zrobiła rodzina Ulmów, która ukrywała w czasie wojny Żydów. Arcybiskup dodał również: *Józef i Wiktoria to byli ludzie, którzy mieli to człowieczeństwo, tę ludzką cechę, tę relację zwykłą, bardzo rozwiniętą, bardzo mocny fundament pracowitości, gospodarności, życzliwości.*

Po mszy podpisano akt wmurowania kamienia węglanego. Swoje podpisy złożyli na nim między innymi: arcybiskup Józef Michalik, marszałek Władysław Ortyl, wicemarszałek Sejmu Marek Kuchciński, a także członko-

wie zarządu oraz kilkunastu innych zaproszonych gości. Akt został umieszczony w specjalnej kapsule razem z kamieniem, który pobłogosławił papież Franciszek. Na audiencji w Rzymie był członek zarządu Bogdan Romaniuk. *Papież zatrzymał się długą chwilę, położył rękę na kamieniu węglanym, kiedy towarzyszący mu ksiądz opowiadał i wyjaśniał papieżowi co to jest za kamień. Jest to dla nas wielkie wydarzenie, zwłaszcza w kontekście słów papieża, który niedawno mówił, aby budować dobre relacje między chrześcijanami a Żydami – powiedział Bogdan Romaniuk..*

Kapsułę z kościoła przeniesiono w miejsce, gdzie powstaje budynek muzeum. Na placu budowy marszałek Władysław Ortyl mówił o ideologii nazizmu, która zebrała straszliwe żniwo w czasie wojny oraz o konieczności przekazywania prawdy dotyczącej relacji polsko-żydowskich w tamtym czasie. *Musimy przeciwdziałać błędnej interpretacji historii holokaustu, w której próbuje się eksponować niechlubne*

zdarzenia budzące konflikty pomiędzy Polakami a Żydami, umniejszając jednocześnie pozytywne przykłady wzajemnych relacji – których przecież jest więcej – powiedział marszałek.

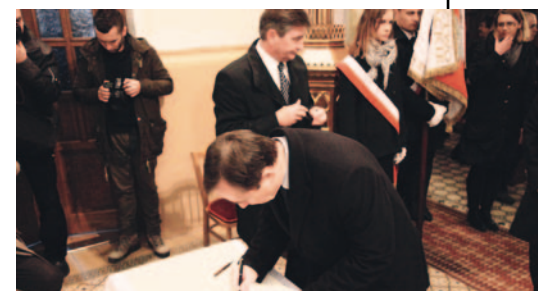
Wicemarszałek Sejmu Marek Kuchciński podkreślał z kolei, że rodzina Ulmów dała przykład człowieczeństwa, za który poniosła najwyższą ofiarę życia. *Przyjechałem tu, żeby powiedzieć, że rodzina Ulmów i to muzeum jest dziełem, które warto pokazywać na całym świecie.*

Decyzję o budowie w Markowej Muzeum Polaków Ratujących Żydów podjął Sejmik Województwa Podkarpackiego jeszcze w 2008 roku. W ten sposób radni chcieli uczcić pamięć Ulmów, którzy ukrywali w czasie II wojny światowej ośmioro osób z żydowskich rodzin Szallów i Goldmanów. Niemcy zamordowali Józefa Ulmę, jego żonę Wiktorię, która była w dziewiątym miesiącu ciąży oraz ich sześcioro małych dzieci.

Muzeum imienia Rodziny Ulmów ma przypominać nie tylko o rodzinie z Markowej, ale o wszystkich Polakach na Podkarpaciu, którzy ratowali i pomagali Żydom w czasie niemieckiej okupacji. A było ich ponad półtora tysiąca.

Projekt muzeum, które powstaje w Markowej opracowała pracownia architektoniczna, która odpowiada między innymi za aranżację Muzeum Powstania Warszawskiego. Budynek będzie miał minimalistyczną formę, kształtem będzie przypominał dom, który w dalszej części przekształca się w ostrosłup wcinający się w stok otaczający działkę.

Muzeum ma kosztować blisko 7 milionów złotych. Większość z tej kwoty będzie pochodzić z budżetu samorządu województwa. Milion złotych zadeklarował Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Budynek ma być gotowy za dwa lata.

Podkarpackie chce ściśle współpracować z Miami

Przedstawiciele Podkarpacia podpisali w Miami Deklarację Współpracy pomiędzy Międzynarodowym Portem Lotniczym Miami oraz Portem Lotniczym Rzeszów – Jasionka. Stało się to na początku listopada. O szansach, jakie stwarza podpisana deklaracja na wspólnej konferencji prasowej mówili Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, prezydent Rzeszowa Tadeusz Ferenc oraz wiceprezes spółki Port Lotniczy Rzeszów-Jasionka Zbigniew Hałat. *Podpisana deklaracja jest ogromną szansą dla Podkarpacia, a nawet patrząc szerzej dla Polski. Stwarza ona drogę, warunki dojścia do ważnego centrum logistycznego, przez które będą przepływały towary drogą lotniczą i skąd będą dystrybuowane na Polskę i całą Europę Środkowo-Wschodnią. Taka jest intencja memorandum. Bardzo cieszę się, że tak potężny port jak Miami dostrzegł i wybrał port w Jasionce – to dla nas wyróżnienie, ale nie wynika ono z sympatii, tylko z analiz ekonomicznych, wykonanych przez władze portu w Miami – powiedział w czasie konferencji marszałek Władysław Ortyl. Port Lotniczy w Miami należy do największych lot-*

nisk w Stanach Zjednoczonych. Jest największym portem pod względem wielkości cargo w Ameryce Północnej, drugim pod względem wielkości ruchu pasażerskiego. Marszałek i prezydent zgodnie deklarują bliską współpracę, aby stworzyć warunki do urzeczywistnienia planów budowy na Podkarpaciu centrum dystrybucji towarów na Europę Środkowo-Wschodnią. Na początek potrzebna jest niezbędna infrastruktura. *Bezwzględnie musi być wykonana komunikacja w stronę lotniska. Występujemy do pana premiera Tuska o włączenie Trzebownika do Rzeszo-*

*wa, aby przedłużyć ulicę Lubelską aż do lotniska – deklaruje prezydent Ferenc, dodając – Przygotowujemy się do budowy hali o powierzchni 5 tysięcy metrów kwadratowych, mieliśmy spotkanie z firmą Raben – sprawy toczą się szybko. Spółka lotniskowa już podejmuje konkretne działania, aby zainteresować firmy możliwościami, jakie daje deklaracja współpracy pomiędzy Miami a Rzeszowem. Staramy się pozyskać jak najwięcej informacji o towarach i możliwości przewozu towarów do Ameryki Północnej i Ameryki Południowej, bo Miami stanowi port przerzutowy na obie Ameryki – mówił w czasie konferencji prasowej wiceprezes Zbigniew Hałat. Marszałek Ortyl podkreśla, że w tej chwili najważniejsze jest stworzenie pewnego masterplanu całego przedsięwzięcia, który określi jakie są najważniejsze potrzeby, aby mogło być ono realizowane. *Mamy nadzieję, że już w przyszłym roku uda się doprowadzić do przelotów Cargo Jasionka-Miami. Musimy jednak poszukać partnera strategicznego, który zostanie włączony w to przedsięwzięcie, bo ma ono charakter strictly biznesowy. Samorządy muszą stworzyć warunki do rozwoju centrum, to jest nasze zadanie – podsumował marszałek Ortyl.**

Daniel Kozik

Podsumowano stan wdrażania RPO WP w 2013 roku

Przedstawiciele podkarpackich samorządów, szkół wyższych, instytucji ochrony zdrowia, kultury, organizacji pozarządowych, instytucji otoczenia biznesu, a także sami przedsiębiorcy wzięli udział w konferencji „Podkarpackie po naszej myśli – stan wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego w 2013 roku”, która odbyła się w Urzędzie Marszałkowskim. Konferencję otworzył Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl.

Marszałek mówił o korzystnie zmieniającej się sytuacji związanej z równoważeniem rozwoju województwa, na co wskazują ostatnie statystyki. Wyraził też swoje zadowolenie z efektów wdrażania RPO – „Cieszę się, że konferencja będzie pokazywała dokonania programu regionalnego nie tylko w postaci statystyk, ale przede wszystkim efektów, jakie z tego wynikają, bo najważniejsze dla nas jest to, aby te środki były celnie kierowane do tych wszystkich miejsc, które powodują rozwój i tworzą trwale miejsca pracy. [...] Walka z bezrobociem musi się dokonywać poprzez tworzenie miejsc pracy nakierowanych na badania i rozwój. Coraz więcej firm z Podkarpacia tworzy właśnie takie miejsca pracy – co jest dla nas zadowalające” – mówił marszałek Władysław Ortyl.

Marszałek również zabrał głos w kwestii przyszłej perspektywy finan-

sowej – „Przyszła perspektywa finansowa będzie cechowała się trochę innym podejściem niż dotychczas, będzie konieczne przeniesienie w niej środka ciężkości na wspieranie innowacyjności i przedsiębiorczości, na tworzenie miejsc pracy. I tak na przykład zmienią się relacje uczelni wyższych z przedsiębiorcami, którzy to będą decydować o tym, jakie badania będą zlecać uczelniom”.

Marta Matczyńska – dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego przedstawiła stan wdrażania RPO oraz mówiła o przygotowaniach województwa podkarpackiego do nowej perspektywy finansowej UE. Andrzej Regulski z Instytutu Badań Strukturalnych mówił z kolei o tym, jak mądrze wykorzystać środki europejskie dla rozwoju Podkarpacia oraz o dotychczasowych doświadczeniach i szansach w nowej perspektywie.

Inwestycje w infrastrukturę na Podkarpaciu prezentują się imponująco, szczególnie na tle innych regionów. Podkarpackie zajmuje m.in. pierwsze miejsce wśród województw pod względem długości zmodernizowanych dróg współfinansowanych z RPO. W sumie przebudowanych zostało ponad 882 km dróg gminnych i powiatowych oraz wybudowano blisko 68 km nowych. Zakupiono też 81 jednostek taboru komunikacji miejskiej. Aż 29 obiektów infrastruktury ochrony zdrowia z terenu województwa zostanie przebudowanych dzięki środkom z RPO WP,

a 33 instytucje zostaną wyposażone w specjalistyczny sprzęt, dzięki któremu zostanie przeprowadzonych ponad 470 tysięcy specjalistycznych badań medycznych rocznie. W zakresie kultury i turystyki realizowanych jest w ramach RPO WP – 70 projektów na kwotę ponad 145 mln PLN dofinansowania z EFRR. Dzięki temu wsparciem objęto 101 obiektów dziedzictwa kulturowego, a ponad 330 tysięcy osób skorzysta z produktów turystycznych.

Na zakończenie konferencji przyznano nagrody i wyróżnienia w konkursie „Projekty unijne w ujęciu artystycznym” na fotografię, film krótkometrażowy oraz prace plastyczne. Nagrody laureaci odebrali z rąk Marty Matczyńskiej – dyrektor Departamentu Rozwoju Regionalnego UMWP. Konkurs miał na celu w ciekawy i oryginalny sposób przedstawić projekty współfinansowane ze środków Unii Europejskiej, pokazać walory nowych inwestycji oraz zmiany w zachowaniu ludzi i ich otoczeniu. Nagrodami w kategorii prace plastyczne były karty upominkowe do sieci księgarni o wartości odpowiednio 500, 350, 200 i 100 zł, a w kategoriach fotografia i film krótkometrażowy, laureaci pierwszych trzech miejsc otrzymali nagrody odpowiednio: 4, 3 i 2 tys. zł, wyróżnienia uhonorowano natomiast kwotą 500 zł. Konkurs był finansowany przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach RPO WP.

Monika Konopka

Nowy blok operacyjny w Krośnie

W Szpitalu Wojewódzkim im. Jana Pawła II w Krośnie został uroczystie otwarty nowy blok operacyjny. Do dyspozycji lekarzy jest m.in. dziesięć nowoczesnych sal operacyjnych, oddział anestezjologii i intensywnej terapii. Pracę w nowym miejscu lekarze rozpoczną już w styczniu. W oddaniu inwestycji wzięły udział członkowie zarządu Tadeusz Pióro.

Blok operacyjny mieści się na ponad czterech tysiącach metrów kwadratowych. Oprócz 10 sal operacyjnych jest także sala wybudzeniowa dla pacjentów, OIOM, dwie izolatki, pokój zabiegowy a także pokoje dla lekarzy i centralna sterylizatornia. W podziemiach w przyszłości ma powstać sala konferencyjna.

Obecny na uroczystości członek zarządu Tadeusz Pióro mówił, że ta inwestycja niewątpliwie podniesie standard usług świadczonych przez krośnieński szpital, zwiększy bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców oraz ułatwi dostęp do wysokospecjalistycznych usług. *Mam nadzieję, że w tych nowoczesnych i świetnie wyposażonych wnętrzach praca wszystkich Państwa – lekarzy, pielęgniarek i całego personelu szpitala – będzie łatwiej-*

sza i pozwoli jeszcze bardziej efektywnie wykorzystać Państwa doświadczenie i rozległą wiedzę – mówił Tadeusz Pióro, który wyraził również nadzieję, że dyrekcja szpitala poprzez swoje działania doprowadzi do zbilansowania finansowego otwieranego bloku operacyjnego.

Budowa bloku operacyjnego kosztowała ponad 60 mln zł, z czego ponad 50 mln zł pochodziło ze środków samorządu województwa podkarpackiego. Pozostała kwota to środki własne szpitala oraz dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Decyzję o takiej formie finansowania podjął poprzedni zarząd województwa, dlatego Tadeusz Pióro powiedział w swoim wystąpieniu:

Moją radość mać świadomość, że praktycznie cała inwestycja zosta-

ła sfinansowana ze środków własnych województwa podkarpackiego, podczas, gdy na tego typu duże przedsięwzięcia finansowania należy szukać w różnego rodzaju programach unijnych. Korzystanie ze środków zewnętrznych pozwala bowiem na wykorzystanie środków własnych na kolejne ważne cele w ochronie zdrowia, a takich w naszym regionie nie brakuje.

Dyrektor szpitala zapewniał dziennikarzy podczas otwarcia, że ma w planach rozwinięcie działalności szpitala, jeżeli znajdą się na to pieniądze, szczególnie unijne. Zgodnie z harmonogramem w grudniu będą przenoszone poszczególne sale operacyjne oraz oddział anestezjologii tak, aby od stycznia zabiegi i leczenie odbywało się już w nowym obiekcie.

Aleksandra Gorzelak-Nieduży

Innowacyjny biznes wyzwaniem gospodarczym Podkarpacia

Z NAMI JESTEŚ ZAWSZE KROK DO PRZODU

Przedsiębiorcy, naukowcy, przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu oraz doktoranci i studenci podkarpackich uczelni wzięli udział w konferencji zatytułowanej „Innowacyjny biznes wyzwaniem gospodarczym Podkarpacia”, która odbyła się w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie.

Konferencję otworzyli Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl, Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar, rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Aleksander Bobko oraz prezes Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego dr Artur Grzesik.

Tematem konferencji były możliwości wdrożenia nowoczesnych rozwiązań prowadzenia biznesu w postaci „wspólnych działań” oraz „wspólnych przedsięwzięć”. Za sprawą Rozporządzenia Komisji Europejskiej z 11 grudnia 2012 roku pojęcia te uzyskały status prawny, uzupełniając dostępne do tej pory formy prowadzenia firm.

We współczesnym świecie o innowacjach mówimy bardzo często. Ale niejednokrotnie zapominamy, że innowa-

cje to nie tylko konkretne produkty, to także pewne rozwiązania technologiczne, ekonomiczne, organizacyjne. Dla dynamicznego rozwoju te innowacje są nam bezwzględnie potrzebne, bo przez pryzmat PKB czy innowacyjności firm nasz region jest oceniany. Jako samorząd województwa dbamy o tworzenie szansy dla innowacyjnych działań. Już mamy zgłoszone innowacyjne projekty na wstępnej liście przedsięwzięć priorytetowych nowej perspektywy finansowej 2014 – 2020. Jesteśmy w trakcie przygotowywania nowego RPO WP, tam także z pewnością znajdą się środki na innowacje. Poszukując szansy gospodarczej dla Podkarpacia musimy pamiętać, że proces dbania o innowacje jest procesem ciągłym – mówił otwierając konferencję marszałek Władysław Ortyl.

Dzisiejsza konferencja ma dać wiedzę i wyrobić pogląd, dotyczący pewnego sposobu wspólnego działania o charakterze gospodarczym. Ma stworzyć szansę powstania bazy dobrych praktyk w tym zakresie i dać przekonanie, że ten szeroko rozumiany system kompetencji dla związków gospodarczych o integracji produktowej trzeba dopiero zbudować – powiedział w swoim przemówieniu wicemarszałek Lucjan Kuźniar.

Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego prof. Aleksander Bobko podkreślał, jak ważne jest ciągle kształcenie się oraz zdobywanie nowych kompetencji, a dr Artur Grzesik prezes rzeszowskiej RARR uwypuklał wagę „sieciovania” w kontekście innowacji, czyli kooperacji uczelni wyższych, firm oraz ośrodków naukowo – badawczych na rzecz tworzenia wspólnych projektów.

Wykład poświęcony przykładom wspólnego ustalenia umownego instytucjonalizującego „kontraktu z rynkiem” zaprezentował w trakcie konferencji Józef Kamycki z Uniwersytetu Rzeszowskiego, a ujęcie finansowe koncepcji biznesowej „stowarzyszeń do poszczególnych czynności handlowych na wspólny rynek” przedstawił dr Marcin Halicki, adiunkt na Uniwersytecie Rzeszowskim. Organizatorami konferencji byli Marszałek Województwa Podkarpackiego, Rektor Uniwersytetu Rzeszowskiego oraz prezes RARR.

Daniel Kozik

O współpracy Polsko-Chińskiej w Urzędzie Marszałkowskim

Jakie szanse stoją przed Podkarpaciami w obliczu współpracy polsko-chińskiej? Tego mogli dowiedzieć się uczestnicy debaty Polska – Chiny z uwzględnieniem aspektu regionalnego, która odbyła się w Urzędzie Marszałkowskim. Organizatorem przedsięwzięcia był Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej w Rzeszowie. Gości i prelegentów powitał Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Bogdan Romaniuk.

Udział w debacie wzięli m.in.: Małgorzata Wierzejska – I sekretarz w Wydziale Azji Wschodniej i Pacyfiku Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Radosław Pyffel – prezes Centrum Studiów Polska – Azja, Marcin Wielondek – wiceprezes Towarzystwa Przyjaźni Polsko – Chińskiej, prorektor WSiLiZ ds. Rozwoju i Współpracy dr Wergiliusz Gołąbek, a także przedsiębiorcy z Podkarpacia oraz studenci.

Uczestnicy debaty dyskutowali o możliwości współpracy polskich regionów i przedsiębiorców z chińskimi partnerami. Wskazywali na szansę, przed jaką stoi Podkarpacie otwierając się na potężny chiński rynek zbytu. Dawali też praktyczne rady podkarpackim przedsiębiorcom, m.in. jak należy poprawnie budować partnerstwo z chińskimi kooperatorami.

W swoim wystąpieniu członek zarządu Bogdan Romaniuk podkreślał, że województwo podkarpackie zrobiło już pierwszy krok w kierunku zbliżenia z Chinami – „Pragnę w tym miejscu zwrócić uwagę na fakt, że Samorząd Województwa Podkarpackiego podjął już współpracę z partnerem chińskim – Regionem Autonomicznym Kuangsi-Czuang, gdzie przedsiębiorcy, przedstawiciele podkarpackich klastrów i Politechniki Rzeszowskiej prezentowali swoje możliwości i gotowość do podjęcia współpracy”.

„Pozytywne przykłady współpracy zachodzą także na płaszczyźnie uczelni wyższych. Warto tu zwrócić uwagę chociażby na podpisane w ubiegłym roku porozumienie o współpracy pomiędzy Politechniką Rzeszowską a Uniwersytetem Kuangsi, dotyczące wymiany studentów, kadry naukowej i administracyjnej, a także przeprowadza-

niu wspólnych projektów badawczych.” – dodał Bogdan Romaniuk.

Wspomniał także o planach samorządu województwa dotyczących rozwijania współpracy polsko-chińskiej – „W 2014 roku chcemy podpisać wspólne porozumienie o ustanowieniu partnerskich relacji pomiędzy Województwem Podkarpackim, a Regionem Autonomicznym Kuangsi-Czuang, co sformalizuje dotychczasową współpracę oraz – jak sądzę – przyczyni się do jej zintensyfikowania.”

Monika Konopka

Sieć Szerokopasmowa = umowa podpisana

Marszałek Władysław Ortyl oraz wicemarszałek Jan Burek podpisali umowę na realizację projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej. Przy składaniu podpisów obecna była podsekretarz stanu Iwona Wendel z Ministerstwa Rozwoju Regionalnego. Wart ponad 300 milionów złotych projekt jest realizowany przez konsorcjum Otwarte Regionalne Sieci Szerokopasmowe w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

To ważny dzień dla Podkarpacia, dla samorządu, ale również dla całego kraju, że możemy przystąpić do tak bardzo dużego projektu – mówił tuż po podpisaniu umowy marszałek Władysław Ortyl – mamy świadomość, jak to przedsięwzięcie jest ważne dla rozwoju gospodarczego zarówno województwa podkarpackiego, jak i kraju. W projekcie Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej nie mogło zabraknąć Podkarpacia, nasz projekt jest największy spośród wszystkich województw i wierzymy, że da największe efekty po jego realizacji – dodał marszałek.

Wicemarszałek Jan Burek podkreślał z kolei, że Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej to projekt teleinformatyczny, którego realizacja oznacza duży postęp technologiczny dla naszego regionu.

Takiego projektu jeszcze nie realizowaliśmy. Dwa tysiące kilometrów to jest inwestycja liniowa, którą trudno sobie nawet wyobrazić, a co dopiero przeprowadzić. Jest to moment przełomowy i mam nadzieję, że wszystko zostanie zrealizowane w terminie, bo czasu jest bardzo mało, a jest duży zakres prac – powiedział wicemarszałek Jan Burek.

Krzysztof Witoń reprezentujący wykonawcę czyli Otwarte Regionalne Sieci Szerokopasmowe, zapewniał podczas podpisania umowy, że wszystkie ustalone terminy zostaną dotrzymane.

Przekazaliśmy panu marszałkowi harmonogram rzeczowo-finansowy, a zatem terminarz, krok po kroku, jak ta inwestycja będzie realizowana. Ten harmonogram obejmuje także termin zakończenia projektu, którego dotrymamy – mówił Krzysztof Witoń prezes HAWE S.A. spółki „matki dla firmy

Otwarte Regionalne Sieci Szerokopasmowe.

Wart ponad 300 milionów złotych projekt oznacza zwiększenie dostępu do internetu szerokopasmowego dla mieszkańców Podkarpacia, zwłaszcza na obszarach, które są zagrożone „wykluczeniem cyfrowym”. Sieć zapewni możliwość korzystania z usług teleinformatycznych, ale także umożliwi wymianę danych pomiędzy samorządami, szpitalami uczelniami oraz innymi instytucjami. Najważniejszym celem jest jednak pobudzenie rozwoju gospodarczego Podkarpacia i pozostałych województw Polski Wschodniej biorących udział w tym projekcie o czym mówiła obecna na podpisaniu umowy Iwona Wendel – podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury i Rozwoju.

Jest to największe przedsięwzięcie w skali Europy, takiego projektu jeszcze nikt nie realizował. Na samym końcu będziemy mieć ponad 10 tys. km światłowodów. To są naprawdę wielkie inwestycje, które ruszają we wszystkich pięciu województwach. Będziemy się uważnie przyglądać temu projektowi na Podkarpaciu, śledzić z miesiąca na miesiąc postępy. Bo to jest naprawdę zmiana cywilizacyjna i Polska Wschodnia na nią zasługuje – mówiła pani minister.

Sieć szerokopasmowa będzie mieć ponad dwa tysiące kilometrów, 14 węzłów szkieletowych oraz blisko 200 punktów dystrybucyjnych. W największym skrócie ma to być informatyczna autostrada.

Stypendia i nagrody programu

Ponad 430 tys. zł. Tyle zarząd województwa łącznie przeznaczył na stypendia (70) i nagrody pieniężne (98), które trafiły do podkarpackich uczniów. Wszystko za szczególne osiągnięcia artystyczne i naukowe. Gratyfikacje w Wojewódzkim Domu Kultury 3 grudnia wręczył wicemarszałek Jan Burek.

Stypendiów za dokonania artystyczne było 21. Aby je otrzymać, uczeń musiał przedstawić wysokie osiągnięcia w jednej z dziedzin sztuki, które wykraczają poza program szkolny. Tegoroczni stypendyści mogą pochwalić się doko-

nianiami muzyczno-wokalnymi, tanecznymi, plastycznymi i recytatorskimi na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej. Każdy stypendysta dostanie 300 zł miesięcznie przez cały rok szkolny.

Wicemarszałek Jan Burek wręczył także 49 stypendiów za osiągnięcia naukowe oraz 98 nagród pieniężnych. W przypadku pierwszych wyróżnień, oprócz bardzo wysokiej średniej ocen, braku nieusprawiedliwionych godzin oraz aktywności i zaangażowania w życie szkoły i społeczności lokalnej, tegoroczni stypendyści mieli dodatkowo

„Nie zagubić talentu” – rozdane

wysokie osiągnięcia w konkursach wojewódzkich lub ponadwojewódzkich oraz ogólnopolskich olimpiadach i turniejach. Nagrodzeni otrzymali nagrody pieniężne za liczne osiągnięcia wojewódzkie, krajowe oraz międzynarodowe, m.in. w konkursach, turniejach oraz olimpiadach przedmiotowych, tematycznych lub interdyscyplinarnych.

Nagrodzeni dostali jednorazowo od 700 do 2700 zł, w zależności od osiągnięć. I tak na przykład 700 zł otrzymał każdy uczeń, który został laureatem wojewódzkiego lub ponadwojewódzkiego konkursu. 1100 zł dostał ten, który uzy-

skął tytułu laureata olimpiady ogólnopolskiej. Za osiągnięcia międzynarodowe uczeń otrzymał 1800 zł. Kwota od 2100 zł do 2700 zł trafiła natomiast do zespołów artystycznych, które mają na swoim koncie osiągnięcia, co najmniej ogólnopolskie.

W projekcie budżetu województwa na mijający rok na realizację programu „Nie zagubić talentu”, który wspiera edukację uzdolnionej młodzieży z regionu, zaplanowano prawie 332 tys. zł na stypendia oraz równo 100 tys. na nagrody pieniężne.

Daniel Kozik

Nocne czuwanie ze Stachurą w Bieszczadach

Za nami kilkudniowe warsztaty i koncert w ramach projektu artystycznego „Poezji Czynnej”. Kilkunastu uczestników z całej Polski wraz z instruktorami w ostatni weekend listopada dało popis swoich umiejętności.

To już druga edycja bieszczadzko-toruńskiego projektu „Stachura”, którego zwieńczeniem był koncert oraz nocne czuwanie poetyckie w „Wilczej Jamie” w Smolniku w Bieszczadach. Uczestnicy odśpiewali teksty Edwarda Stachury z muzyką Romana Kołakowskiego. Wysoki poziom przedsięwzięcia ubiegłorocznej edycji zachęciły wielbicieli twórczości Stachury do liczного uczestnictwa w tegorocznym koncercie.

Opiekunami artystycznymi byli: Krystyna Kozanecka i Roman Kołakowski. Z wykonawcami wystąpili: Marta Bizoń i Mariusz Lubomski oraz dwie uczestniczki zeszłorocznych warsztatów, a także zespół pod kierunkiem Adama Skrzypka. Imprezę zorganizowało województwo kujawsko-pomorskie, przy wsparciu Samorządu Województwa Podkarpackiego.

Fot. Daniel Kozik

Samorządowcy z Polski i Ukrainy debatowali o opiece nad zabytkami

Konserwatorzy zabytków, naukowcy, architekci, samorządowcy z Podkarpacia oraz z Obwodu Lwowskiego na Ukrainie dyskutowali w Rzeszowie na temat ochrony i opieki nad zabytkami w działaniach lokalnych samorządów. Międzynarodową konferencję zorganizowały wspólnie Narodowy Instytut Dziedzictwa oraz Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie. Uroczystego otwarcia konferencji dokonał wicemarszałek Jan Burek. *Nie będę przekonywał Państwa słowami, jak ważna jest dla nas ochrona dziedzictwa kulturowego. To są nasze korzenie, a jednocześnie nasze obowiązki, to ochrona naszej tożsamości, a jak priorytetowo traktujemy te zadania niech pokażą liczby* – mówił wicemarszałek Burek. Przypomniawszy także, że województwo podkarpackie co roku zabezpiecza w swoim budżecie środki na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków. W ciągu ostatnich trzech lat kwota dotacji przeznaczona przez Samorząd Województwa Podkarpackiego na prace remontowo – konserwatorskie w regionie sięgnęła ponad 13 milionów, a dotacje przyznano aż 470 podmiotom.

MJP

IX Podkarpackie Święto Miodu

W Urzędzie Marszałkowskim w Rzeszowie 12 października odbyło się IX Podkarpackie Święto Miodu. Na przygotowanych stoiskach swoje produkty prezentowali pszczelarze z regionu. Miód można było zarówno skosztować, jak również kupić. Gospodarzem Święta Miodu był Wicemarszałek Województwa Podkarpackiego Lucjan Kuźniar, uczestniczył w niej także Członek Zarządu Województwa Podkarpackiego Bogdan Romaniuk. Patronat nad imprezą objął Marszałek Województwa Podkarpackiego Władysław Ortyl. Oprócz miodu wystawcy w swojej ofercie mieli także wyroby z wosku m.in. świece, a także kosmetyki tworzone na bazie miodu, sprzęty niezbędne do stworzenia pasieki oraz fachową literaturę. W trakcie spotkania rozstrzygnięto kilka konkursów, przyznano także dziewięć kolejnych świadectw jakości na Podkarpacki Miód Spadziowy z Chronioną Nazwą Pochodzenia. Podkarpackie Święto Miodu, jest wspierane finansowo przez Samorząd Województwa Podkarpackiego od początku swego istnienia, czyli od 2004 roku. Początkowe wsparcie finansowane pochodziło z budżetu województwa, a od 2011 r. ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

MJP

Forum Zdrowia Podkarpacia

Stan zdrowia mieszkańców naszego regionu, sytuacja osób niepełnosprawnych, dostępność do świadczeń zdrowotnych na Podkarpaciu – to część tematów poruszonych podczas Forum Zdrowia Podkarpacia, które 27 września odbyło się w Urzędzie Marszałkowskim w Rzeszowie. Debatę zainicjowali prof. Józefa Hrynkiwicz – Poseł na Sejm RP i marszałek Władysław Ortyl.

Forum ma uświadomić, jaki jest stan zdrowia na Podkarpaciu, w jakim miejscu jesteśmy, jeśli chodzi o Polskę i Europę. To są bardzo ważne bardzo ważne tematy, dlatego, że od pogłębionej diagnozy sytuacji zdrowotnej możemy przejść do planowych działań, które będą skutkowały polepszeniem stanu zdrowia mieszkańców Podkarpacia – powiedziała na konferencji prasowej prof. Hrynkiwicz. Wg marszałka Władysława Ortyla, wnioski, spostrzeżenia płynące z tej debaty będą miały wpływ na decyzje finansowe i nakłady na służbę zdrowia w regionie: *Mówienie o najbardziej pilnych kwestiach zdrowotnych pozwoli zarządowi trafniej decydować o inwestycjach, które należy na Podkarpaciu zrealizować.* Członek zarządu Tadeusz Pióro podkreślał z kolei, jak ważna jest profilaktyka, o której ciągle za mało się mówi, a taka debata to dobra okazja by promować działania profilaktyczne. Na Forum była także mowa o stanie opieki stomatologicznej nad dziećmi i młodzieżą oraz o programach profilaktyki stomatologicznej. Rozmawiano również o konieczności utworzenia kierunku lekarskiego na Uniwersytecie Rzeszowskim oraz o sytuacji osób niepełnosprawnych na Podkarpaciu.

MJP

Uroczystości upamiętniające rok Powstania Styczniowego

W Urzędzie Marszałkowskim odbyła się konferencja upamiętniająca 150. rocznicę Powstania Styczniowego. Wzięli w niej udział kombatanci, samorządowcy, przedstawiciele służb mundurowych, nauczyciele i uczniowie podkarpackich szkół. Otwierając debatę wicemarszałek Tadeusz Pióro przypomniał postać jednego z bohaterów powstania – pochodzącego z Dzikowa - Juliusza Tarnowskiego, adiutanta pułkownika Zygmunta Jordana, który zginął w czasie bitwy pod Komorowem. Spotkanie to było jednocześnie okazją do uhonorowania kombatantów i osób represjonowanych oraz osób i instytucji, które mają szczególne zasługi dla kultywowania pamięci o walce o niepodległość Ojczyzny. Uroczystego wręczenia dokonali wspólnie Kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Stanisław Ciechanowski oraz Wicemarszałek Tadeusz Pióro. Kombatanci zostali uhonorowani odznaczeniami przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego: Krzyżem Zesłańców Sybiru, dyplomem honorowym „Patent – Weteran Walk o Wolność i Niepodległość”, medalem „Pro Patria” oraz medalem „Pro Memoria. Te odznaczenia i medale są symbolem tego, że Państwo Polskie pamięta o kombatantach oraz o tych, którzy w różny sposób walczyli o wolność Polski oraz o kultywowanie pamięci o ważnych dla Polaków wydarzeniach – mówił gratulując odznaczonym Jan Stanisław Ciechanowski Kierownik Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych.

MJP

*„Jest w moim Kraju zwyczaj, że w dzień
wigilijny,
Przy wejściu pierwszej gwiazdy wieczornej
na niebie,
Ludzie gniazda wspólnego łamią chleb
biblijny,
Najtkliwsze przekazując uczucia w tym
chlebie.”*

C.K. Norwid

Z okazji zbliżającego się Bożego
Narodzenia,
pragniemy życzyć Państwu,
aby tegoroczne święta przyniosły wiele
radosnych, pięknych i wzruszających
chwil w gronie rodziny oraz bliskich,
przepelnionych atmosferą miłości,
szacunku i zrozumienia.
Życzymy także, aby Nowy 2014
Rok wypełniony był Bożym
błogosławieństwem,
pozwalającym z nadzieją i poczuciem
bezpieczeństwa patrzeć w przyszłość.

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Podkarpackiego
Wojciech Buczak

Marszałek
Województwa Podkarpackiego
Władysław Ortyl